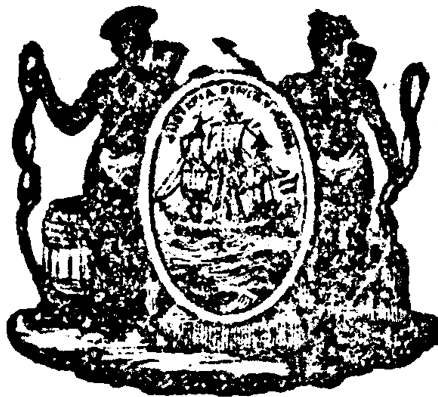
Ao. 1858. No. 156.
Donderdag 30 December.

SURINAAMSCHE COURANT EN GOUVERNEMENTS ADVERTENTIE BLAD.

Gouvernements-Secretarie.

Aanzoek voor Vrijgeving.

1858.

24 Dec. Van de slavin *Josephine* of *Henriette Josephine*, geboren in 1830, dochter van *Nannij*, toebehoorende aan J. Mac Killop en J. Young.

» » Van den slaaf *Winst*, geboren in 1814, wiens moedersnaam onbekend is, toebehoorende aan plant. *Nyd en Spijt*, divisie *beneden Commewijne*.

» » Van de slavin *Julia* of *Abenie*, geboren in 1815, dochter van *Amalia* en hare dochter *Truitje*, geboren in 1838, toebehoorende voor den vrijdom aan S. B. Sanches, als in huwelijk hebbende H. S. W. Maatstaf.

» » Van de slavin *Petronella*, geboren in 1816, dochter van *Wensina*, toebehoorende voor den vrijdom aan A. P. Groenhout.

» » Van het slavenkind *Henriette*, geboren in 1858, dochter van *Johanna*, toebehoorende aan plant. *Zorg en Hoop* divisie *beneden Cottica*.

De Gouvernements-Secretaris;
E. A. VAN EMDEN.

Derde Afkondiging.

Gouvernements-Secretarie.

Paramaribo, *den 29 December 1858.*

(14865) Ten verzoeke van Charles Fitz, wordt van zijn voorgenomen vertrek uit de kolonie aankondiging gedaan.

De Gouvernements-Secretaris,
E. A. VAN EMDEN.

Z. Exc. de Gouverneur bedankt bij deze ten vriendelijkste voor alle Bezoeken of Kaartjes bij gelegenheid van het Nieuwjaarsfeest.

De Adjudant van den Gouverneur,
P. M. NETSCHER.

POLITIE.

Een **Zilveren Vork** ten Burele van Politie gedeponeerd zijnde, als aan den *Waterkant* te zijn gevonden, zoo kan de eigenaar daarvan zich ter terugbekoming aldaar aanmelden.

Paramaribo, *den 27 December 1858.*
De Prov. Commissaris van Politie,
G. DUIJCKINCK.

Worden bij inschrijving te koop aangeboden:

20 vaten SUIKER,
van de Gouvernements plant,
Rustenburg,

ingevolge voorwaarden, liggende ter inzage van gegadigden ter Administratie van Financien.

De bus der inschrijvings-billetten ter Gouvernements-Secretarie zal geligt worden op DONDERDAG den 30sten dezer, des voormiddags ten 10 ure.

Paramaribo, *den 27 December 1858.*
De Administrateur van Financien,
A. DE MAN.

Transport.

(14859) Den 28n. December 1858. J. Tellesqq. boedel wijlen Jan Hendrik Samson; aan T. J. Brouck, van het Erf en Gebouwen aan de *Saramacca straat*, uitkomende aan de rivier *Suriname*, N. W La. E No. 35 en O. W. La. D No. 519.

Paramaribo, *den 29 December 1858.*
De Griffier bij het Geregtshof,
MARTINI VAN GEFFEN.

Schutterij van *Paramaribo*.

Eerste oproeping.

De *Commissie van Inschrijving en Vrijstelling* voor- en de van Schutterij, roept bij deze op alle vrije Mannelijke Ingezetenen, welke bewijsselijk aan *Paramaribo* woonachtig zijn, immers zich aldaar bewijsselijk ophouden, of hun verblijf hebben, voor zoo verre zij namelijk op den *eersten* Januarij 1859 den vollen ouderdom van *achttien* jaren bereikt hebben en hun *vijftigste* nog niet zijn ingetreden, welke nog niet reeds in de Schutterij zijn ingelijfd, van welken rang staat of orde zij ook zijn mogen, zonder onderscheid of zij vermeenen mogten, al dan niet tot de vrijgestelden te behooren, met uitzondering nogtans van de zoodanigen welke volgens art. 3 van het Reglement voor de Schutterij gearresteerd den 31sten December 1835 en 13 Mei 1836, van de persoonlijke dienst bevrijd of van schriftelijke Finale Vrijstelling van de Commissie voorzien zijn.

Wordende bij deze herinnerd aan art. 5 der Wet van 13 Mei 1836 (Gouvern. Blad No. 7) waarbij degenen welke aan de oproepingen geen gehoor hebben gegeven, zullen gestraft worden met eene geldboete van niet minder dan VIJFTIG *en niet meer dan* HONDERD *Gulden of wel met eene gevangenzetting van niet minder dan* TIEN *dagen en niet langer dan* EENE *maand.*

Zij zal vergaderen in het locaal van de Burger-hoofdwacht aan den *Ouden Oranjetuin* van 's morgens 9 tot 12 uren op Donderdag den 6den Januarij 1859.

De voor de Commissie verschijnenden, zullen de Letter en het Nummer hunner woonplaats en den naam der Straat moeten opgeven.

Paramaribo, *den 29 December 1858.*
Namens de Commissie voornoemd,
S. M. BROMET,
Secretaris.

(14861) Worden bij inschrijving a **Contant**, te koop aangeboden:

P. m. **27 vaten SUIKER**,
van plantage *Lodewyksburg*.

De inschrijvings-billetten worden aangenomen ter Griffie van het Geregtshof tot VRIJDAG den 31sten dezer, des morgens ten 9 ure.

Bij toewijzing moet de Suiker voor rekening en risico van den kooper van Plantage worden afgehaald.

Paramaribo, *den 28 December 1858.*

SURINAAMSCHE KOLONIALE BIBLIOTHEEK.

De Commissie belast met het beheer der **Bibliotheek**, geeft hierbij kennis aan al degenen, die hetzij door geldelijke Contributie of door Boekgeschenken, tot het bezoeken der Bibliotheek geregtigd zijn, dat te beginnen met den 5den Januarij 1859, elken WOENSDAG en ZATURDAG van 9 tot 12 ure, het lokaal der Bibliotheek in het zoogenaamde *Steenen Gebouw*, naast het Bureau der Gezworen Klerken zal geopend zijn.

De Commissie voornoemd,
CHs. LANDRÉ,
Voorzitter.
P. M. NETSCHER,
Secretaris.

LANDGENOOTEN!

Veroorloofden wij ons voor eenige weken een beroep op uwe liefdadigheid ter zake den kerkbouw te *Nickerie* ten dienste der Hervormde Gemeente aldaar, thans

hebben wij het genoegen U den uitslag onzer gemeenschappelijke pogingen kenbaar te maken. De opbrengst der kollekte bedraagt eene som van *Veertien honderd twee en tachtig Gulden*. Neemt er onzen innigen dank voor aan! Onze stoutste verwachting hebt gij in dezen overtroffen. Gij hebt getoond, ondanks den druk dezes tijds, dat gij weet wel te doen; en de geest van algemeene en onbekrompen broederliefde niet is uitgedoofd. De algoede God en Vader vergelde het U ruimschoots!

De Voorzitters der Hervormde, Evang. Luthersche en Moravische Kerkeraden.

v. SCHAICK.
C. M. MOES.
H. CLEMENS.

MAIL NIEUWS.

Onze berigten met deze mail uit het Moederland ontvangen, loopen tot 30 November. De West Ind. mail, die den 21sten October deze kolonie verliet, is juist eene maand later aldaar aangekomen.— Sedert 17 November had de tweede kamer hare openbare zittingen geregeld voortgezet. Allereerst heeft zij zich unaniem vereenigd met het wets-voorstel der regering, tot ontvolking van het eiland Schokland en vervolgens, na eene vrij belangrijke discussie van 4 dagen, met 45 tegen 16 stemmen aangenomen het voorstel van den heer Sloet tot Oldhuis, strekkende tot afkoopbaarstelling der tienden op vordering van den tiendpligtige en waarbij als maatstaf van de afkoopsom is aangewezen, het twintigvoud der opbrengst in het jaar, berekend naar de gemiddelde opbrengst der laatste 15 jaren. Bij deze discussie bleek; dat de meerderheid der vertegenwoordiging, het beginsel der onschendbaarheid van den eigendom huldigende, tevens van oordeel was, dat zij beheerscht en geregeld moet worden door wetten, naar de behoeften en eischen, van den tegenwoordigen tijd. De regering heeft zich tegen het voorstel, dat zulk een diepen greep doet in de regten der talrijke tiendheffers, *niet* verzet, maar integendeel hare goedkeuring gegeven, aan die bepaling dat de domein- en kroontienden, wier afkoopbaarheid reeds bij vroegere wetten geregeld is, niet in de tegenwoordige wet begrepen zijn. Men verwachtte dat de overige takken der wetgevende magt, zich mede met het ontwerp zullen vereenigen. Mogt dit het geval zijn, dan zal er, voor den Nederlandschen landbouw, wier bloei door het tiendregt zoo zeer belemmerd werd, een hoogst belangrijken stap gedaan zijn: voor zoo ver wij weten, is het ook het eerste voorstel van een der leden van de vertegenwoordiging, dat dan tot wet zal verheven zijn.

Met een dag tusschenruimte, heeft de kamer daarna dadelijk de begrootingswetten in behandeling genomen. Alvorens echter de discussien in de zitting van donderdag 25 November geopend werden, heeft de minister van oorlog, in geheim committé, mededeelingen gedaan, betreffende het stelsel van verdediging, in verband tot de voorgenomen leger-organisatie. De koning had den minister daartoe gemagtigd, om aan de gedurige debatten over het eindcijfer der begrooting van oorlog een einde te maken. De daarop gevolgde algemeene beschouwingen over het geheele budget, duurde slechts weinige uren. De behandelde onderwerpen bepaalden zich bij eenige financieele belangen in betrekking tot O. Indie, de spoorwegen enz. en vorderen hier geene breedvoerige vermelding. Nog in dezelfde zitting werd het eerste hoofdstuk met algemeene stemmen aangenomen. Uit dezen afloop der algemeene beraadslagingen schijnt men te mogen afleiden, dat deze kamer geene ernstige bezwaren heeft tegen het regeringsbeleid van dit kabinet, en zoo er aanvallen der oppositie te wachten waren (hetgeen men voor zeker hield) dan zoude het niet gelden het kabinet als zoodanig, maar slechts enkele der onderdeelen.

Het tweede hoofdstuk (Hooge collegien enz.) gaf mede geen stof tot discussie en is even als het vorige goedgekeurd.

Hoofdstuk III (Buitenlandsche zaken) gaf tot vele beschouwingen aanleiding, waarvan wij het belangrijkste, om onze lezers op de hoogte der zaken te houden, kortelijk zullen aanstippen. Vele leden beklaagden zich over de houding der regering in de zaak der aftapping, door Belgie van het Maaswater, waardoor gelijk bekend is, de scheepvaart in Limburg gestadig belemmerd wordt. Zij noemden die houding flaauwheid en wilden krachtiger maatregelen genomen hebben, ter handhaving van ons op de traktaten gegrond regt. De minister antwoordde, dat er een deskundig onderzoek had plaats gehad, ten gevolge waarvan men spoedig eene schikking, die ook door Belgie ten zeerste werd begeerd, kan te gemoet zien; de tijd wanneer kan hij echter niet bepalen. Omtrent de stadetol, waren inlichtingen gevraagd. De minister zeide dat het Engelsche gouvernement daarover met Hanover in onderhandeling was getreden; hij meende intusschen dat die tol, door de oeverstaten moest geëarbiedigd worden. Betreffende de brug over den Rijn te Keulen, deed de minister opmerken, dat aan de schippers voldoende schadevergoeding wordt verleend, voor het benoodigde mechaniek om hunne masten te kunnen strijken enz. De heer Thorbecke eindelijk deed den minister drie vragen, als ten eerste betreffende de gezindheid van Hannover over de spoorweg aansluiting te Leer of te Papenburg. Uit het antwoord des ministers bleek, dat er geene redenen bestonden, om aan eene gunstige gezindheid van die zijde te twijfelen; ten tweede, wat er waar was van hetgeen beweerd werd, dat Belgie afzag van het beding tot teruggave van den Scheldetol aan vreemde schepen, hetgeen ligt eene Europesche kwestie zou kunnen worden, zeide de minister, dat dit niet van ons afhing en dat, wanneer er moeijelijkheden over dien tol mogten ontstaan, daaraan dan een einde zou kunnen gemaakt worden, door het sluiten van overeenkomsten tot afkoop van dien tol. De derde vraag strekte om van de Regering de verzekering te bekomen, dat onze ministers buitenlands genoegzaam actief zijn, om te doen uitkomen, dat hetgeen in Luxemburg voorvalt, geheel vreemd is aan de Nederlandsche Regering en ter harer eere doen blijken, dat zij er geen deel aan heeft. De minister heeft die verzekering gegeven.— Bij de behandeling van de onderdeelen van het hoofdstuk, werd vooral aangedrongen op de uitgave van een receuil consulaire, omdat de *Staats Courant*, niet in de behoefte van den handel voorziet. Het bleek echter niet dat de regering niet voornemens was, spoedig aan dien wensch te voldoen. Het hoofdstuk werd aangenomen met 57 tegen 1 stem.

Bij de behandeling van het vierde hoofdstuk (justitie) werden slechts locale belangen besproken. Men verneemt dat de meest belangrijke der verwacht wordende ontwerpen bij den Raad van state in behandeling waren. Het hoofdstuk was, bij het vertrek van de post nog in behandeling.

Onder de ingekomen stukken bij de Kamer behoort ook het ontwerp tot regeling van de afschaffing der slavernij in *Oost Indie*. De grondslagen van dit ontwerp komen ongeveer op het volgende neder:

De gouverneur generaal bepaalt, des noodig voor elk gewest in het bijzonder, het tijdstip waarop de slavernij aldaar is afgeschaft. De afschaffing der perkhoorigheid op Banda, wordt afzonderlijk geregeld. Voor 1 Januarij 1860 worden perkhoorigen even als de eigenlijk gezegde slaven, van den band der perkhoorigheid ontslagen. Aan de meesters van slaven die volgens deze wet worden vrijverklaard, wordt op hun verzoek schadevergoeding verleend. De vrijverklaarden hebben dezelfde regten en verpligtingen als de overige inlandsche bevolking. De uitgaven komen ten laste der Indische begrooting. De kosten voor schadevergoeding van omstreeks 7000 slaven, worden geraamd op 10 a 11 ton.

— In de memorie van antwoord op het voorloopig verslag omtrent de begrooting van kolonien, heeft de minister twee gewigtige mededeelingen gedaan: 1o. dat de regering begrijpt dat er behoefte bestaat om het toezigt op de drukpers in Indie, door de wet te regelen. 2o. dat zij de stellige bevestiging ontvangen heeft van de gegrondheid van het vertrouwen door haar gekoesterd, dat de Britsche regering niet voornemens is gevolg te geven aan de aanbiedingen van sir James Brooke.

—Het koninklijk instituut voor taal-, land- en volkenkunde van Ned. Indie te Delft en het Indische genootschap te 's Gravenhage, hebben, na langdurige zamensprekingen en veel overleg, de plannen gevormd tot het houden van eene *koloniale tentoonstelling*, en tot het oprigten van een *koloniaal museum*. Ten slotte van het voorloopig onderzoek, door eene commissie voor deze gewigtige zaak ingesteld, zal het instituut beproeven, in den loop van den zomer van het volgende jaar, te 's Hage te houden eene uitgebreide tentoonstelling van oudheden, merkwaardigheden en belangrijke voortbrengselen, uit de overzeesche bezittingen van den staat, met betrekking tot land en volkenkunde, geschiedenis, handel, nijverheid enz. Het honorair voorzitterschap der commissie met de uitvoering dezer tentoonstelling belast, is opgedragen aan den *baron* Band. Overigens is die commisie zamengesteld uit de HH. mr. A. G. Duijmaer van Twist (oud G. G.) president, J. P. Cornets de Groot [oud raad van Indie] vice president, J. W. H. Smissaert, P. Vreede Bik en J. G. A. Gallois (oud residenten), R. F. baron van Raders (oud gouverneur van Suriname), L. M F. Plate, (oud president van de faktorij der N. H. M. te Batavia), Ch. baron de Salis (luit. kolonel van het O I. leger) en Hope Loudon. De commissie zal in verschillende steden subcommissien aanstellen en heeft het doel om niet alleen de gouvernements-verzamelingen, maar ook wat in particulier bezit voorhanden is, in het openbaar te doen prijken. Men verwacht van zoodanige tentoonstelling zeer nuttige gevolgen en hoopt daardoor den eersten grondslag te leggen voor een koloniaal museum. »Er bevinden zich toch in de gouvernements verzamelingen en in de musea te Leiden en 's Gravenhage, vele voorwerpen uit Oost en West, uit China en Japan, die zelfs eene buitenlandsche vermaardheid hebben en deze, vermeerderd met hetgeen door bijzondere personen mogt worden aangeboden en opgespoord, zou reeds een geheel daarstellen voor een afzonderlijk museum, dat lang gewenscht werd en dat, indien het vroeger bestaan hadde, ongetwijfeld nu reeds een sieraad voor Nederland zoude zijn.

— Het koloniaal nieuws, speciaal deze koloni

betreffende, is zeer gering. Slechts maken wij onze lezers opmerkzaam, dat in verschillende Nederlandsche dagbladen min of meer belangwekkende artikels voorkomen met betrekking tot deze Kolonie en speciaal handelende over de aan Chinesche arbeiders opgelegde straffen.

— De staats commissie belast met de herziening der West-Indische wetgeving, heeft den 27sten November, na een ruim zesjarigen arbeid, hare laatste bijeenkomst gehouden, onder voorzitterschap van den heer mr. van Steenbergen. De commissie heeft in dat tijdsverloop, onder bijvoeging van de noodige inlichtingen en ophelderingen, onderscheidene wetboeken ontworpen, welke eene volledige burgerlijke wetgeving vormen. »Voor onze West-Indische kolonien" — dus zegt onze berigtgever — »bestaat nu ook gelegenheid om den legislatieven chaôs te doen ophouden."

De minister van finantien heeft bekend gemaakt dat men met militairen beneden den rang van officier in de West Indie, per gewone scheepsgelegenheid kan corresponderen, voor het gewone port van 5 cents per brief, mits deze *enkel* zij en geene anderen bevatte.

— Blijkens officieele opgaven waren op den 15den November in de natenoemene entrepots de daarbij opgegeven hoeveelheden suiker aanwezig: te Amsterdam 16,493.001, te Rotterdam 4,140 100, te Schiedam 1,539.057, te Dordrecht 718.522 en te Middelburg 1,858,701 ponden, te zamen 24,749,411 ponden.

— Vroeger is gemeld, dat de hoofdcommissie voor de zaken der israëliten in Nederland, zich tot den minister der kerk en andere eerediensten had gewend, met verzoek, dat onze regering een stap mogt doen bij het Pauselijk bewind, ten aanzien van de bekende zaak van den israëliet Mortara te Bologna. Thans zijn wij in staat gesteld te berigten, dat gemelde minister aan de hoofdcommissie heeft te kennen gegeven: dat het betreurenswaardig feit, waarop door de hoofdcommissie is gewezen, bij de regering een punt van onderzoek en overweging heeft uitgemaakt en dat aan den Nederlandschen gezant te Rome de last is opgedragen, om op gepaste wijze, met inachtneming van den eerbied, verschuldigd aan de regten van elk onafhankelijk staatsbestuur, bij de Pauselijke regering den indruk kenbaar te maken, dien het voorval bij de regering en het volk van Nederland heeft te weeg gebragt.

— Het model van het marmeren standbeeld, dat te Rotterdam ter eere van wijlen den dichter Tollens zal worden opgerigt, is thans ter halver grootte gereed, en naar Antwerpen gezonden, waar het blok carrarisch marmer ter zwaarte van ongeveer 80.000 pond, is aangevoerd en waar het van het overtollige marmer zal ontdaan worden, om het blok meer transportabel te maken. Het beeld zal 13 voeten hoog zijn, in de regterhand eene pen en in de linker een boek houden.

— Te Amsterdam heeft den 17 November een hevigen brand gewoed, in het pand bijgenaamd het fort op den N. Z. achterburgwal, waarbij vijf menschen zijn verbrand en een door het springen uit een venster van de tweede verdieping, deerlijk gewond. De bewoners van den kelder waar de brand was ontstaan, zijn gearresteerd; op hen rusten zware verdenkingen, dat zij dien brand opzettelijk zouden hebben gestiebt.

— Het strenge weder, waarvan in de vorige berigten reeds werd melding gemaakt, heeft in het Moederland nog geruimen tijd voortgeduurd. De Thermometer daalde 's nachts tot 14 graden F. De scheepvaart werd geheel gestremd, zoo zelfs dat het schip *Janneije*, dat troepen voor Oost-Indie te Rotterdam had aan boord genomen, het op de rivier niet verder kon brengen, dan tot Vlaardingen, van daar moest het weder naar Rotterdam terugkeeren. Als een voorbeeld hoe vast de rivieren met ijs bevloerd waren, meldt men ons, dat een wagen met vlas beladen, die buiten spoor en aan den dijk afraakte, met man en paard, van de schuine helling des dijks af, op den graafstroom rolde, zonder door het ijs te zakken. In vele jaren had men in dit gedeelte des jaars zulk een felle vorst niet waargenomen. Den 25sten November werd de temperatuur weder zachter en trad er dooiweder in, dat ook weder sterk toenam; de thermometer klom tot 50 graden F., zoodat bij de afzending der berigten de scheepvaart weder *geheel hersteld was.*

Trans Atlantische Telegraaf.

Een dagblad van Dublin meldt dat te Valentia eene groote gisting heerscht, doordien al het personeel dat aan de dienst van de transatlantische telegraafdienst is verbonden, weggezonden en het telegraaf bureau gesloten is.

Overigens wordt uit Valentia gemeld, dat de transatlantische telegraafkabel nog altijd buiten dienst blijft; zonder dat er echter eenig kenteeken bestaat, dat de toestand verbeterd of verergerd is. Sedert 20 October is geen enkel verstaanbaar sein ontvangen.

Van de kust van Valentia tot aan eene rotsbank, op eenigen afstand in zee gelegen, is de kabel opgenomen en onderzocht. Tegen alle verwachting is de electrieke toestand van dit gedeelte des kabels voldoende bevonden. Daar de kabel van dat punt tot aan de grootere diepten van den oceaan in een bed van fijn zand ligt, bestaat er alle grond om te gelooven, dat het gebrek niet zoo digt bij de kust gelegen is, als sommigen wel denken. De maatschappij staat op het punt eenige der magtige electro-magnetische toestellen van den heer Henley naar New-Foundland te zenden, met het doel om te gemoet te komen aan een vrij algemeen aangenomen begrip, volgens hetwelk het, naar den bijzonderen aard van het bestaande gebrek, gemakkelijker moet zijn depeches uit New Foundland dan uit Europa over te seinen.

In weerwil van het wanhopige van den toestand zijn er in Engeland nog velen, die overtuigd zijn, dat de daargestelde kabel weder in werking gebragt zal kunnen worden, en hij zal kunnen dienen tot middel van gemeenschap tusschen de beide werelddeelen.

Berigten van verschillenden aard.

Eene schoone jonge dame reed onlangs per spoortrein van Londen naar Birmingham. De eenige reiziger, die in dezelfde diligence tegen over haar zat, was een haar onbekend jongman van een zeer fatsoenlijk voorkomen. Beide zaten verscheidene uren tegenover elkander op de zachte kussens, en waarlijk geen wonder, dat de jongeling telkens voorkomender begon te worden. Bij hunne aankomst te Birmingham ging echter zijne beleefdheid buiten alle grenzen der etiquette. Hij vergat zich zelve zóóverre, van een' zoen op de blozende wangen zijner reisgenoot te drukken. De beleedigde schoone roept de politie te hulp. Een agent komt toesnellen en neemt den ongeduldigen minnaar in arrest, want in Engeland speelt de policie de rol van lastige ooms en wantrouwende vaders. Voor den commissaris wordt de zondaar tegen over de booze dame in verhoor genomen en tot eene aanzienlijke boete veroordeeld; opgeruimd betaalt hij zijne boete, want hij was intusschen werkelijk verliefd geworden, en was bij het verhoor te weten gekomen, hetgeen noch smeeken, noch bezwaren aan de rozenlippen der miss had kunnen ontlokken, namelijk: stand, naam en woonplaats der dame. Ook zij scheen intusschen minder vijandig gestemd en niet ongenegen een tweeden zoen minder duur te laten betalen. De jongeling wist zich toegang tot de familie te verschaffen, en, op 18 Junij 1857 werd te Oxford het huwelijk voltrokken.

Onlangs is te Rockburg in de Vereenigde Staten het volgende voorgevallen: Te midden eener voorstelling in den schouwburg, en terwijl mevr. Bergh, eene actrice bij het publiek hoog in gunst, eene rol vervulde en met onbeschrijfelijk veel talent speelde, stond plotseling in het parterre een man op en riep zoo hard hij kon: »Mijne vrouw! bij den hemel, mijne Eliza!" De toeschouwers gaven niet veel acht op dezen uitroep en hielden den man voor beschonken. Deze echter hield niet op: »Ik zeg u dat zij mijne vrouw is. In veertien jaar heb ik haar niet gezien; ik dacht dat zij dood was. Ik breng haar een zoon; ja een fermen jongen van twintig jaar, zes voet en twee duim lang! Ik ben kapitein Lewis." Middelerwijl was mevr. Bergh in onmagt (geen tooneel onmagt, maar eene effectieve, reële) gevallen. De schouwburgdirecteur begaf zich daarop tot den vreemdeling, en trachtte hem te doen begrijpen dat de actrice zijne vrouw niet kon zijn, daar zij sedert drie jaren bij het tooneelgezelschap niet anders dan als mevr. Bergh bekend was, en men daar niet anders wist dan dat haar man Bergh heette en voor achttien maanden gestorven was.

»Getrouwd met een ander!" barstte toen de kapitein uit. »Mijne Eliza getrouwd! Ik zal en moet haar oogenblikkelijk zien, zij is nog mijne vrouw, mijne vrouw!". Toen mevr. Bergh haar bewustzijn had herkregen, werd kapitein Lewis bij haar toegelaten en toen volgde een der aandoenlijkste herkenningstooneelen. Kapt. Lewis was met miss Eliza Stanleij in den echt getreden, toen hij gemeen matroos en zij dienstbode bij een tooneelspeelster was. Gedwongen om acht jaren later naar Oost-Indie te vertrekken, had hij zijn zoontje medegenomen, en bevond zich sedert niet in staat tijding aan zijne vrouw te zenden, of zond die wel zonder dat zij ze ontving. Vrouw Lewis die na verloop van eenige jaren niets had vernomen en toen berigt kreeg dat hij en hun zoon bij eene schipbreuk waren omgekomen, hertrouwde, wijdde zich aan de tooneelkunst, en werd weduwe van haren tweeden man zonder den eersten verloren te hebben. Eenige vrienden van den man en de vrouw verge-

gelden de echtelingen naar den heer Gordon R. K. Priester en deze onderrigt van den loop der gebeurtenissen, legde op nieuw den echtknoop, die door de kansen der zee zoo al niet verbroken dan toch gedurende vele jaren losgemaakt was.

Een dagblad bevat het volgende:

» Men verkondigt algemeen, dat het goud de koning van onzen tijd is; zoude het niet juister zijn te zeggen, dat het *ijzer* als beheerscher der wereld kan beschouwd worden? Wij slapen toch op *ijzeren* springveeren, reizen op *ijzeren* spoorwegen, schrijven met *ijzeren* pennen en zetten ons in onze tuinen op *ijzeren* stoelen en banken; de daken onzer groote gebouwen zijn van *ijzer*, de bruggen over onze rivieren zijn van *ijzer*, vele onzer schepen zijn van *ijzer*, en weldra zullen onze velden slechts door ploegen geheel van *ijzer* vervaardigd, bewerkt worden; de electriciteit brengt onze correspondentie voort door middel van een draad van *ijzer*, onze dames zelven, wie zou het ooit geloofd hebben?... dragen rokken van *ijzer*!!! Waar zoude men eindigen als men al de aanwendingen van dit metaal wilde opsommen? Ons gestel alleen is niet van *ijzer*; maar misschien zullen de duizend en een *ijzer*-houdende praeparaten, waarme de nieuwere pharmacoepea verrijkt is, in vereeniging met de kettingen en ringen van gegalvaniseerd *ijzer*, eindelijk eene gelukkige verandering daarin te weeg brengen,"

De Londensche correspondent van den *Nord* schrijft aan dat blad, dat de Engelsche regering, om Frankrijk bevorderlijk te zijn in de afschaffing van het stelsel van immigratie van Negers, voornemens is het behulpzaam te zijn in het aanwerven van koelies in Indië, ten behoeve zijner koloniën.

Volgens officieele rapporten bedroeg de landverhuizing uit Europa, in het afgeloopen jaar 252.378 personen, waaronder 109.600 Duitschers, 99 631 Engelschen en Schotten, 85.238 Ieren, 13 802 Franschen, 8,151 Zweden en Noorwegers, 5.000 Zwitsers, 1.734 Hollanders, 660 Belgen en 400 Sardiniërs. De meeste, namelijk 244,000, vertrokken naar Amerika.

Den 10den November, Luther's geboortedag, had te Wittenberg de inwijding plaats van de beide prachtige koperen deuren, welke de Koning op zijne kosten, voor de Slotkerk heeft doen gieten. Daarop zijn in den oorspronkelijken tekst, de 95 leerstellingen gegraveerd, die voor 341 jaren door Luther opgesteld en verdedigd werden. Aan beide zijden dier deuren prijken in levensgrootte en geharnast de standbeelden der keurvorsten Frederik den Wijze en zijn opvolger Johan, onder welke Luther en Melanchton geleefd hebben, en die even als deze, in genoemde kerk begraven zijn. Boven deze deuren prijken mede de zeer gelijkende beelden van Luther en Melanchton, van welke de eerste den geopenden Bijbel en de andere de Augsburger Confessie in de hand houdt.

Handels-Berigten.

Rotterdam, 29 *November*.

Koffij met geretireerde harden is meer vraag voor behoeften. Goed ord. Java ferm op 33 cent.

Suiker de *Java* soorten gevraagd tot de laatste veilingsprijzen, doch daartoe niet te koop.

Katoen stil. Eenige omzettingen hadden tot onveranderde prijzen plaats.

Huiden vast. Door stremming van de vaart hadden er echter geene omzettingen plaats.

Cacao onveranderd.

Arrowroot 25 cent.

Kwassiehout *f*5 a *f*6.

Tonkaboonen f 1.10 a f 1.12.

Producten-Handel.

Bij Inschrijving verkocht:

Koffij. Den 27sten dezer, van plant. Mariensburg, p. m. 8000 pond heele a 28 c. en p. m. 700 pond gebr. a 25 cent.

Katoen. Den 28n., van plant. Johanna Charlotte en George Hendrik, 10 balen schoone a 34,85 c.

Scheepvaart.

AANGEKOMEN.

Den 27 dezer, de Eng. schoener *Attalante*, kapt. Ths. Carter.

Den 28sten, de koloniale schroefstoomboot *Vice Admiraal Rijk*, kapt. H. J. Rusman; beiden van Demerarij.

Idem, de Eng. brik *Alkmaar*, kapt. Pitt, van Glasgow; met verlies van de bovenstengen en een gedeelte der verschansingen. Passagier: de Heer Rowan.

Idem, de Nd. Am. Brik *Cronstadt*, kapt. E. Higgens, van Gloucester.

UITGEKLAARD.

Den 28, de Nd. Am. Brik *Martha Worthington*, kapt. S. Center, naar Boston, lading: 26 vaten Suiker 32.266 pond en 226 vaten Melassie 30,899 gallons.

Zeilklaar naar herwaarts.

Den 22 Nov., *Plantage Dordrecht*, Brakke en *Plata*, Koch.

In lading naar herwarts.

Mina, Cupido.

Van Deal naar Niekerie gezeild.

Den 19 November, *Nursery Packet*, O. zane.

Schepen in Lading.

NAAR AMSTERDAM.

Stad Stavoren, kapt. Hoekstra, adres bij M. M. Curiel.

Johannis Hermanus, kapt. Wijgers, adres bij M. M. Curiel.

Maximiliaan, kapt. W. B. Schill, adres bij J. M. Polak.

Louisa Christina, kapt. Ten Harmse, adres bij J. H. Zaal.

Janna Adriana, kapt. Franken, adres bij H. C. Levij.

Sagitta, kapt. Bakker, adres bij J. H. Zaal.

Amsterdam, kapt. Wehdemeijer, adres bij H. Degenhard.

Triton, kapt. Duinker, adres bij J. Gisius.

Willem en Carel, kapt. N. D. Steenveld, adres bij H. Degenhard.

Anna Lena, kapt. C. Zaal, adres bij J. H. Zaal.

Gedrukt bij **J. C. Muller Az.**

Het Abonnement is per jaar . . . *f* 20—
voor zes maanden . » 11—
» drie » » 6—
Voor elk afzonderlijk nommer der Courant » —25
De prijs der Advertentien is per regel » —25